

Интернационални фестивал алтернативног и новог театра (Инфант) који се одржава у Новом Саду сваке године као саставни део свог програма понуди уметност перформанса. Иако због своје извођачке природе у тесној вези с театром, перформанс разликује то што су га као своје средство користили и прославили углавном ликовни уметници. Они су успели да специфичним глумачким концептом прошире властити изражајни медиј, а театар је добио подстрек, инспирацију и »конкуренцију«, коју је Инфант ове године можда и на уштрб класичног ликовног, по заступљености ставио раме уз раме с главним фестивалским програмом. Селекторка 13. Инфанта (25. јун – 2. јул, 2007) Нела Антоновић, позоришна ауторка из Београда, изабрала је чак 13 ауторских радова који су углавном долазили из наше земље, односно само један је био из Црне Горе. Тако је 13. Инфант понудио занимљив скуп који одлично служи за преглед актуелног стања на домаћој перформерској сцени. Оно што је такође било важно за 13. Инфант је то да су перформери, себи својствено, извели низ конкретних уметничких акција, с конкретним темама, значењским и формалним нивоима, што, мора се признати, није увек случај, нити циљ позоришних представа. Тиме је главни програм Фестивала, и поред неуједначеног квалитета одгледаних перформанса, био у многоме обогаћен.

Прво што при категоризацији виђеног одскаче јесте чињеница да су поједини перформанси »прокријумчарене« представе, или се бар граница не може, нити мора, јасно распознати. Ту је најупечатљивија »Јудит 1« Ксеније Ђорђевић, изразито промишљена, а инстинктивна уметничка игра у којој се с библијском причом о удовици Јудит поступа постдрамски деконструишуће. Наглашене вамп естетике и провокативне »вулгарности«, перформанс/ представа Ксеније Ђорђевић једнако преиспитује концепт (ликовне) уметности, и критикује баналаност перцепције »лепих« и »ружних« прича.

»Клепетуше у простору« Породице бистрих потока такође су тетар, али снажне црте лица њиховог рада – хуманост и антикапитализам, затим смишљено и свесно отплесани/ отпевани ритуал, стављају их ван света позоришта, глуме као професионалног позива тумачења ликова. Као претпоследњи у овом низу издваја се »перформанс« ЦастАрта, »More ans More of Less and Less«, који представља сам живот испричан у седам линеарних, али стилски различитих слика. »Сто/ кашика/ лица за атмосферу« трупе ДДТ плесни је перформанс живих боја, покрета и игре (женског) идентитета.

Као посебна категорија издвајају се и перформанси »оцачког круга« које изводе Радослав Б. Чугаљ (»Елементи«), Александар Јовановић (»Под новосадским небом«) и Ненад Богдановић (»Свакодневна ситуација за лепшу слику«). Док прва два за тематику узимају изразито религијски садржај и причу о духовности, при том користећи претежно православну иконографију, Богдановић у свом перформансу проблематизује класично сликарство и његов основни медиј – слику. Моријан Лагартија (Црна Гора) перформансом »РоманГо« представља један сасвим иновативан приступ промоцији властитог уметничког рада. Не без аутоироније и хумора Лагартија спаја своју прозу (роман »Авантуре Феликса Додоа«) и ликовност дизајна друштвене игре (»Го«) у непосредној »тржишној« интеракцији с учесницима, публиком, односно конзуметнима. Сличним контактом/ рефлексивном дистанцом може се похвалити и Ивана Кораксић која игра клоуна у перформансу

»Сунчицин пламичак«. Она се нежношћу људске приче с једне, и класичним клонновским вештинама с друге стране, приближава евоцирању универзалних људских прича о подвојености, разлици, усамљености...

»MP_per_KEEP_MOWING«, рад пара MP_art, тиче се концентрисаних емоција светла, звука и речи, устоличених кроз сценски/ животни однос двоје људи.

»Енастаза ерестичара« Добрице Кампарелића бави се проблемом ратног пакла и вицкасто је реализован пројекцијом филма »Апокалипса сад« Френсиса Форда Кополе, коју прате »борбене«, упозоравајуће интервенције аутора. Габријел Савић Ра перформансом »Капитал« промишља штету глобалне поделе на Запад и Исток која у његовом тумачењу за централну тачку има »Капитал« Карла Маркса, књигу и наравно идеологију једне нехумане категорије »новца«. Ра попут перформера »оачког круга« концептуалне школе, користи јасна и прецизна симболичка и метафоричка средства од којих су најупадљивије боје - црна и црвена.

Најсвежији и најопсежнији рад на пољу уметности перформанса на 13. Инфанту представио је Небојша Миликић делом »Другарска критика или аутопортрет малограђанина«. Истина, његов рад захтева интелектуално ангажованију публику, али сам начин, изведба и значење, до детаља је минуциозно. Миликић својим перформансом уобличује социолошку студију транзиционог друштва или индивидуе која пролази кроз транзицију средњих година. Поклањајући одевне предмете (углавном џемпере које му је штрикала мама), прерађене најразличитијим стилско-концептуалним манирима, Миликић фотографишући документује примопредају и прати судбине поклоњених ствари, што све касније скенира теоријским апаратом властите (само)свести. Тиме се постиже метатекстуалност чију причу прати ауторова духовитост и непретенциозност постигнута још једном игром – заменом идентитета.

Игор Бурић